دورنما

«سیگنال اشتباه» امریکا همزمان با نشست سوئد

فضای خاکستری مذاکرات یمن در استکهلم

با وجود زمزمه‌هایی که در مورد کاهش حمایت امریکا از عربستان در یمن به گوش می‌رسد، یک مقام وزارت خارجه امریکا دیروز به صراحت گفت امریکا به حمایت از ائتلاف سعودی ادامه خواهد داد و چنین موضوعی یک «سیگنال اشتباه» است.

به گزارش «جوان»، مذاکرات صلح یمن در استکهلم، روز گذشته با دستیابی به توافق نسبی بر سر تبادل اسرا، ظاهراً یک گام به پیش رفت ولی در سایر مسائل به خصوص نحوه اداره الحدیده و همچنین بازگشایی فرودگاه صنعا به سختی پیش می‌رود. یک منبع در دولت مستعفی منصور هادی که خواسته نامش فاش نشود، گفته که شش موضوع مورد اختلاف شامل آزادی اسرا و زندانیان هر دو طرف، تسهیل ورود کمک‌های انسانی به متضررین، اوضاع نظامی در شهر الحدیده، محاصره شهر «تعز» (جنوب غرب یمن) به دست انصارالله، مسائل اقتصادی به خصوص بانک مرکزی و ازسرگیری پروازها در فرودگاه بین‌المللی صنعا، روی میز مذاکره است. مارتین گریفیتس، فرستاده ویژه سازمان ملل با ابراز امیدواری از پیشرفت گفت‌وگوهای یمنی از روحیه مثبت طرف‌های مذاکره‌کننده در سوئد قدردانی کرده و با ابراز امیدواری از اینکه در طول این دوره گفت‌وگوها پیشرفت حاصل شود، گفته است: «ما بر خویشتنداری طرفین تأکید داریم و آنها را به اجرای تعهدات دعوت می‌کنیم.» الکمالی، عضو هیئت اعزامی نمایندگی دولت مستعفی یمن هم گفته که دو طرف درباره پرونده تبادل تمامی اسرا توافق کرده‌اند. با این حال، ابراهیم الدیلمی، عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن توافق درباره پرونده اسرا را تنها توافق انجام شده تاکنون دانسته و گفته که هیچ توافق دیگری میان دو طرف صورت نگرفته است. یک منبع یمنی هم که از شش پرونده روی میز مذاکرات سخن گفته بود، تأکید کرده در ارتباط با اوضاع نظامی در شهر «الحدیده» (غرب یمن) پیچیدگی وجود دارد.

علاه بر این مسئله، وضع فرودگاه بین‌المللی صنعا و محاصره شهر «تعز» (جنوب غرب یمن) به دست انصار الله نیز جزو محورهایی است که توافقی بر سر آنها به دست نیامده است. در مورد گشایش فرودگاه بین‌المللی صنعا، دیروز برخی منابع در مذاکرات بحث‌هایی را مطرح کردند که موضع انصارالله درباره آن مشخص نشده است. خالد الیمانی، وزیر خارجه دولت مستعفی یمن در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه در حاشیه مذاکرات صلح گفته که ما آماده گشایش فرودگاه صنعا هستیم اما رویکرد ما این است که فرودگاه اصلی و بین‌المللی یمن در عدن باشد و فرودگاه‌های دیگر یمن، به فرودگاه داخلی تبدیل شوند. وی در ادامه افزود: اگر طرف مقابل (انصارالله) قبول کند وارد این تجربه حاکمیتی شود هواپیماها می‌توانند به عدن بیایند و به صنعا، الحدیده یا فرودگاه‌های دیگر بروند و به عدن بازگردند و به خارج بروند. ما معتقدیم «این رویکرد از منافع ملت یمن حمایت و از منافع تمامی شهروندان یمنی دفاع می‌کند و میان آنها فرقی وجود ندارد.»

■ سیگنال امریکایی در گرماگرم مذاکرات

آنچه بیش از هر چیز دیگری فضای مذاکرات را تحت تأثیر قرار داد، موضع تیموتی لندرکینگ، از مقامات وزارت خارجه امریکا است که گفته بحث‌هایی که درباره قطع حمایت امریکا از ائتلاف عربستان مطرح شده «پیامی اشتباهی» است. پیش از این اواخر اکتبر، وزیر دفاع امریکا طی سخنرانی در یک اندیشکده امریکایی صلح گفته بود: «جنگ یمن باید پایان یابد. ما باید جنگ را با مصالحه جایگزین کنیم... زمان متوقف کردن جنگ فرا رسیده است.» جیمز ماتیس گفته بود که امریکا خواستار برقراری آتش‌بس در یمن، طی ۳۰ روز آینده و انجام مذاکرات صلح بین طرف‌های یمنی است، موضعی که برخی منابع آن را اولتیماتوم به عربستان تلقی کردند و با فاصله‌ای چند هفته‌ای، مذاکرات صلح استکهلم آغاز شد. با این حال، «تیموتی لندرکینگ»، معاون رئیس بخش خلیج فارس در وزارت خارجه امریکا دیروز در سمیناری در ابوظبی با موضوع «یمن بعد از جنگ: رویارویی با چالش صلح و بازسازی» گفت: «فشارهایی در این زمینه وجود دارد... تا یا از این درگیری خارج شویم یا از حمایت‌مان از ائتلاف دست برداریم. در دولت به‌شدت با این رویکرد مخالفت می‌شود.» وی افزود: «به باور ما حمایت از ائتلاف به رهبری عربستان ضروری است. عدم حمایت از این ائتلاف پیام اشتباهی را خواهد فرستاد.» او گفته که در آینده یمن نباید از ناحیه ایران هیچ تهدیدی برای عربستان سعودی و امارات عربی متحده وجود داشته باشد.

چالش

سایه سنگین اختلافات بر شورای همکاری خلیج فارس

سی‌ونهمین نشست شورای همکاری خلیج فارس در سایه اختلاف شدید چهار کشور عربی با قطر و بحران ناشی از قتل جمال خاشقجی در حالی در ریاض برگزار شد که سران قطر و عمان در آن حاضر نشدند؛ چیزی که اختلافات بین اعراب را بیش از پیش نمایان کرد.

به گزارش شبکه الجزیره، ملک سلمان، شاه سعودی در افتتاحیه این نشست که در آن امیر قطر حضور ندارد، درباره مسائل مختلف منطقه از جمله بحران سوریه و یمن و فلسطین سخنرانی کرد. او در ابتدای سخنرانی درباره بحران سوریه و مسئله تروریسم در این کشور گفت که بحران سوریه باید از راه سیاسی حل شود. سلمان در ادامه به بحران یمن اشاره کرد و مدعی شد: «کشورهای عضو ائتلاف عربی به دنبال نجات ملت یمن هستند!» شاه سعودی در بخش دیگری از اظهاراتش، ایران را به تهدیدی برای کشورهای منطقه متهم کرد و مدعی شد: «ایران همچنان یک نوع خطر و تهدید برای تعدادی از کشورها محسوب می‌شود». عربستان به همراه متحدینش، بحرین و امارات، ایران را متهم می‌کنند که با تحریک شیعیان در این کشورهای جنوبی خلیج فارس در تلاش است این کشورها را بی‌ثبات کند. نشست دیروز شورای همکاری خلیج فارس که اولین نشست پس از قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی بود، درحالی برگزار شد که سلطان قابوس، پادشاه عمان و تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر در آن حضور نداشتند. امیر قطر به‌رغم دعوت رسمی سعودی، به ریاض نرفت و تنها یک وزیر را به عربستان اعزام کرد. حضور نیافتن امیر قطر در ریاض با واکنش فوری شیخ خالد بن احمد آل خلیفه، وزیر خارجه بحرین روبه‌رو شد که در توئیتی، تصمیم قطری‌ها را برای فرستادن وزیر خارجه به جای امیر به باد انتقاد گرفت. این نشست تناقض‌هایی را در سیاست عربستان آشکار کرده است؛ عربستان قطر را محاصره و روابطش را با دوحه قطع کرده اما این کشور را به نشست شورا دعوت می‌کند. عربستان در شرایطی از قطر برای این نشست دعوت کرده که رسانه‌های این کشور همچنان در حال حمله به قطر هستند و این کشور را حامی گروه‌های تروریستی توصیف می‌کنند. روز یک‌شنبه ویدئویی در شبکه اجتماعی توئیتر منتشر شد که در آن شماری از دانش‌آموزان سعودی مشغول فراگیری اطلاعاتی از کشورهای منطقه مثل ایران و قطر هستند. به گزارش روزنامه الاخبار، در این ویدئو دیده می‌شود که دو دانش‌آموز مشغول توضیح عکس‌نوشته‌هایی درباره ایران، گروه اخوان‌المسلمین، قطر و برخی امور دیگر در منطقه هستند. یکی از دانش‌آموزان برای دیگران، عکس‌نوشته‌ای درباره ایران را توضیح می‌دهد که روی آن نوشته شده «منبع اول تروریسم جهانی» و در ادامه قطر را حامی گروه اخوان‌المسلمین معرفی و آن را نیز حامی تروریسم معرفی و شبکه الجزیره را خبیث توصیف می‌کند.

انتقاد کم‌سابقه وزیر خارجه سابق رژیم صهیونیستی از نتانیاهو

لیبرمن: ننگ شکست از غزه با «سپر شمالی» پاک نمی‌شود

گزارش یک

هرچند گفته می‌شود نتانیاهو عملیات «سپر شمالی» در امتداد مرزهای جنوبی لبنان را برای انحراف توجه‌ها از فساد داخلی و شکست در نواره غزه آغاز کرده اما خود رهبران صهیونیستی اذعان دارند شکست از حماس لکه ننگی است که با این عملیات‌های انحرافی پاک نخواهد شد.

آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ مستعفی رژیم صهیونیستی در مصاحبه‌ای از دولت اسرائیل خواست به جای تمرکز بر عملیات «سپر شمالی» به اقدامات حماس در نوار غزه واکنش نشان دهد. این عملیات چند روزی است که شروع شده و هدف آن شناسایی و تخریب تونل‌های منتسب به حزب‌الله است که از لبنان به شمال سرزمین‌های اشغالی می‌رسد. اما ناظران و تحلیلگران معتقدند هدف اصلی عملیات انحراف افکار عمومی از مشکلات داخلی نتانیاهو به‌ویژه شکست از مقاومت فلسطینی در نوار غزه است؛ مسئله‌ای که حتی انتقاد سیاستمداران صهیونیستی را در پی داشته است. لیبرمن در ادامه با به انتقاد گرفتن بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر و فرماندهی ارتش این رژیم گفت: «بارش شدید باران دو روز اخیر هرگز نمی‌تواند ننگ و عار بر جای مانده از شکست‌مان در برابر حماس را بشوید و پاک کند.» اشاره لیبرمن به شکست اخیر نظامیان اسرائیلی در نوار غزه است که بر اثر آن لیبرمن از کابینه نتانیاهو استعفا داد و در نتیجه کابینه رژیم صهیونیستی در وضعیت شکننده قرار گرفت.

لیبرمن در ادامه گفت: فعالیت در شمال انفعال در جنوب را توجیه نمی‌کند. آنچه در شمال رخ می‌دهد یک اقدام مهندسی است نه یک عملیات نظامی. ضرورتی ندارد که یکی بر دیگری ارجحیت داشته باشد. می‌توان هر دو را کنار هم داشت. ادعای لیبرمن برای داشتن دو جبهه همزمان در حالی است که خیلی از ناظران با اشاره به نبرد اخیر غزه معتقدند تل‌آویو قادر نبود تنها در مقابل جبهه جنوبی به موفقیت دست یابد و اگر جبهه شمالی توسط حزب‌الله فعال شود که به مراتب قوی‌تر از حماس است رژیم صهیونیستی به سختی قادر خواهد بود در دو جبهه همزمان وارد نبرد شود. در همین حال، بنیامین نتانیاهو روز یک‌شنبه همزمان با ادامه عملیات «سپر شمالی» در مرز لبنان گفت که نفعی در ورود درگیری با فلسطینیان در مرز غزه و کرانه باختری ندارد.

■ تمامی اسرائیل در تیررس حزب‌الله

معاون دبیر کل حزب‌الله بازدارندگی مقاومت لبنان را عامل عدم تجاوز رژیم صهیونیستی به این کشور دانست و تأکید کرد که هیچ نقطه‌ای در سرزمین‌های اشغالی از تیررس موشک‌های حزب‌الله خارج نیست. شیخ نعیم قاسم، معاون دبیر کل حزب‌الله لبنان در گفت‌وگو با روزنامه ایرانی عرب‌زبان الوفاق با اشاره به تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای هدف قرار دادن مقاومت در غزه و لبنان به‌ویژه در جنگ اخیر غزه تأکید کرد که مقاومت فلسطین موفق شد معادله جدیدی را ترسیم کند که ان شاءالله استمرار پیدا خواهد کرد و این شرایط باعث آرامش و آسایش بیشتر نوار غزه شده و آن را در برابر اتفاقات مختلف حفظ خواهد کرد. وی ادامه داد که قبل از وقوع عملیات غزه و موفقیت گروه‌های مقاومت فلسطین، دشمن صهیونیستی هیچ محاسبه‌ای در خصوص عملیات نظامی ضد لبنان نداشت، چرا که از سال ۲۰۰۶ در برابر قدرت مقاومت اسلامی لبنان دچار بازدارندگی شده است. وی تأکید کرد که امروز جبهه داخلی رژیم صهیونیستی تا تل‌آویو پایتخت این رژیم در صورت بروز جنگ در معرض تهدید قرار دارد و هیچ نقطه‌ای در سرزمین‌های اشغالی وجود ندارد که خارج از تیررس موشک‌های حزب‌الله باشد. شیخ قاسم افزود که صهیونیست‌ها در مناقشه‌های خود چنین سطحی از تهدید را تحمل نمی‌کنند، به همین علت انگیزه‌ای برای جنگ در لبنان ندارند، چرا که قواعد بازدارنده‌ای که حزب‌الله در برابر اسرائیل ایجاد کرده، اقدام پیش‌دستانه رژیم صهیونیستی برای آغاز جنگ ضد لبنان را با مشکلات زیادی مواجه کرده است.

■ رسوایی بزرگ برای سپر شمالی

برخی رسانه‌های اسرائیلی از گم شدن دو قبضه اسلحه سربازان ارتش رژیم صهیونیستی در مرزهای شمالی اراضی اشغالی با لبنان در جریان عملیات «سپر شمال» خبر دادند.

به نوشته روزنامه مستقل رأی‌الیوم، به نظر می‌رسد رژیم صهیونیستی به دلیل ناپدید شدن دو قبضه سلاح اتوماتیک سوار بر خودروهای زرهی نیروهای اسرائیلی مستقر در مرزهای جنوبی لبنان با یک رسوایی بزرگ مواجه شده است، سلاح‌های مفقود شده از مدل «افان ام‌آژ» است و حال سؤال این است که این مسلسل‌ها اکنون کجا هستند و چه کسانی آنها را ربوده‌اند؟ این اسلحه‌ها با غفلت دستگاه‌های کنترل و رصد اسرائیل که از حدود یک هفته قبل در بالاترین درجه آماده‌باش در مرزهای لبنان مستقر هستند، به سرقت رفته است، حالا اگر این اسلحه‌ها در ضاحیه جنوبی بیروت (زیر نظر حزب‌الله) پیدا شود، چه خواهد شد؟ برخی رسانه‌های عبری زبان جزئیات این موضوع را افشا و اعلام کردند، این دو قبضه سلاح ارتش اسرائیل در مرزهای شمالی اراضی اشغالی با لبنان به سرقت رفته‌اند. یک سایت عبری زبان نیز با اشاره به این اتفاق به نقل از یک منبع نظامی اعلام کرد، این اتفاق از نظر امنیتی و نیز از منظر امنیت شخصی سربازان به شدت خطرناک است و تحقیقات در این رابطه در حال انجام است.

به احتمال قوی، نیروهای حزب‌الله که در طول چند روز گذشته در این مرزها از نزدیک از چهره‌های سربازان اسرائیلی و شماره خودروهای زرهی و تجهیزات نظامی‌شان عکس و تصویر گرفته‌اند، وارد اراضی اشغالی فلسطین شده و در پیامی شدیداللحن و آشکار برای رژیم صهیونیستی و اهانتی عامدانه نسبت به این رژیم، سلاح‌های سربازان اسرائیلی را برداشته‌اند.

در پی انتشار خبر مفقود شدن دو مسلسل مذکور از روی تجهیزات نظامی اسرائیل این حادثه مورد تمسخر فعالان در شبکه‌های اجتماعی در لبنان و کشورهای عربی قرار گرفت. این موضوع به صورت هشتگ در شبکه‌های اجتماعی همراه با اظهارات تمسخرآمیز علیه اسرائیل وارتش انتشار یافت.

خبر

امارات هم به سوریه برگشت

دولت‌های عربی یک به یک به انحای مختلف در حال عادی‌سازی مناسبات با دولت سوریه هستند. در تازه‌ترین تحول، یک نماینده پارلمان لبنان گفته که امارات قصد دارد سفارت خود را در دمشق بگشاید.

اواسط اکتبر بود که وزیر اطلاع‌رسانی اردن از توافق با سوریه برای بازگشایی مرز جابر-نصیب با سوریه پس از دو سال تعطیلی خبر داد. این مرز ساعت ۸ صبح روز دوشنبه ۲۳ مهر به وقت محلی بازگشایی شد و چندین خودرو با پلاک اردن از مرز گذشتند و وارد خاک سوریه شدند. مدتی بعد هیئتی از اعضای پارلمان اردن با همتایان خود در دمشق دیدار کردند؛ هیئتی که گفته شد حامل پیام دوستانه‌ای از پادشاه اردن به بشار اسد بود که بشار اسد در پاسخ به این پیام اعلام کرد به آینده چشم دوخته است و به گذشته نگاه نمی‌کند. دیروز هم «ایمن الصفدی» وزیر خارجه اردن با اشاره به «شرایط میدانی» در سوریه بر ضرورت بازگشت آوارگان سوری ساکن اردوگاه «الرکبان» به دیار خود به عنوان تنها راه‌حل این بحران تأکید کرد. حالا «عبدالرحیم مراد» نماینده پارلمان لبنان هم در گفت‌وگو با شبکه المیادین گفته که مسئولان اماراتی رسماً ابلاغ کرده‌اند که این کشور قصد دارد روابط دیپلماتیک خود را با سوریه از سر گرفته و سفارتخانه خود را در دمشق بازگشایی کند. وی در ادامه افزود: امارات بازگشت سوریه به اتحادیه عرب را تأیید می‌کند و این اقدام امارات در راستای هماهنگی با عربستان صورت می‌گیرد. مراد تأکید کرد: محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان در قبال از سرگیری روابط میان سوریه و عربستان از خود واکنش منفی نشان نداده است و من این مسئله را در نشست گذشته با وی در عربستان احساس کردم. پیش از این اوایل آذرماه برخی منابع آگاه عربی گفته بودند که امارات برای شروع روابط دیپلماتیک در نخستین گام با سوریه تبادلات تجاری با دمشق را از سر می‌گیرد. همان موقع، تلویزیون «روسیاالیوم» گزارش کرد که گفت‌وگو میان دو طرف انجام شده و گروهی از دیپلمات‌های سوری در امارات حضور پیدا کرده‌اند. چند روز بعد، الاهرام نوشت زمان بازگشت سوریه به اتحادیه عرب فرارسیده است

گزارش ۲

«توهم روسیه» در اعتراضات فرانسه

چهار هفته تلاش بی‌نتیجه برای مهار اعتراضات اقتصادی در فرانسه باعث شده است کاخ الیزه دست به فرافکنی بزند و دوباره داستان اقدامات سایبری روس‌ها و اقدام آنها برای بی‌ثبات‌سازی اروپا به میان آمده است. یک روزنامه انگلیسی مدعی سازماندهی اعتراضات اقتصادی از طریق کاربران روسی شبکه‌های اجتماعی شد و همزمان هم یک روزنامه فرانسوی از بررسی این موضوع از سوی نهادهای امنیتی این کشور خبر داد. به این ترتیب دموکراسی مدعیانه فرانسوی هم استعداد خودش را در مطرح کردن تئوری توطئه روسی برای ایجاد خفقان و سرکوب مخالفان نشان داد.

به گزارش روزنامه فرانسوی لوپاریزین، سرویس امنیتی فرانسه (SGDSN) امکان نقش داشتن دست‌هایی از خارج از کشور در قالب شبکه‌های اجتماعی به منظور شکل‌دهی به اعتراضات جلیقه‌زردها را در دست بررسی دارد. به نوشته این روزنامه این نهاد که تحت نظر «ادوارد فیلیپ» نخست‌وزیر این کشور قرار دارد، هم‌اکنون با سایر سرویس‌های اطلاعاتی فرانسه و به ویژه ISB هماهنگ است تا به امکان مداخله خارجی از راه شبکه‌های اجتماعی رسیدگی شود کند. تحقیقات متوجه حساب‌های ویژه و نیز فعالیت‌های مشکوک سایت‌هاست که خودسرانه اطلاعات و تفاسیر را منتشر می‌کنند. همچنین روزنامه انگلیسی «تایمز» روز شنبه مدعی شده بود که صدها حساب کاربری مربوط به شبکه‌های اجتماعی در روسیه تلاش کرده‌اند تظاهرات در فرانسه را سازماندهی کنند. با این حال یک منبع فرانسوی درباره این موضوع ابراز تردید و اعلام کرد که هیچ مدرکی در این زمینه وجود ندارد.

روز شنبه معترضان اقتصادی موسوم به «جلیقه‌زردها» در فرانسه با وجود عقب‌نشینی «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور این کشور از طرح افزایش مالیات بر سوخت برای چهارمین هفته به خیابان‌ها ریختند که نتیجه آن تظاهراتی با بیش از هزار و ۷۰۰ بازداشتی و صدها زخمی و البته یک کشته بود تا مجموع کشته‌های این چهار هفته به پنج نفر برسد. دولت فرانسه از چندی پیش اعلام کرده بود که در چارچوب سیاست تشویق عمومی به استفاده از خودروهای هیبریدی و کاهش خودروهای متکی به سوخت فسیلی، باید از ابتدای سال آینده میلادی مالیات بر هر لیتر گازوییل را ۶/۵ و هر لیتر بنزین ۲/۹ سنت افزایش دهد؛ سیاستی که مخصوصاً طبقه متوسط رو به پایین ساکن حاشیه شهرهای بزرگ را که در ضعف وسایط حمل و نقل عمومی به خودروهای شخصی دیزل خود متکی هستند، به شدت تحت فشار اقتصادی قرار می‌دهد و همین امر جرقه اعتراضات سراسری را روشن کرد. «جلیقه زردها» از ۱۷ نوامبر علیه بالارفتن قیمت بنزین در فرانسه اعتراضات خود را شروع کرده‌اند. اگرچه عموماً تظاهرات‌های گسترده در کل فرانسه، با درگیری با پلیس، آتش زدن ماشین‌ها، شکستن شیشه‌های مغازه‌ها و بانک‌ها همراه است اما این دور از اعتراضات به‌رغم آنکه در مقایسه با اعتراضات گذشته میلیونی سندیکاهای کارگری از حیث تعداد معترضان قابل توجه نیست و مثلاً تنها در روز شنبه در کل فرانسه ۱۳۵ هزار نفر در آن شرکت کرده‌اند اما از حیث پراکندگی با مشارکت مردم حدود ۴۰۰ شهر و همینطور از نظر شدت تقابل معترضان و پلیس چنان بوده است که توانسته ضرری ۳ میلیاردی به اقتصاد این کشور بزند و از زبان برونو لومیر، وزیر دارایی فرانسه این اعتراضات «فاجعه‌بار» خوانده شده است. گرچه به نظر می‌رسد دولت فرانسه عقب‌نشینی بی‌سابقه‌ای با ابتدا تعلیق و سپس لغو قانون افزایش مالیات سوخت انجام داده باشد و از این نظر خطر بزرگی کرده باشد و حتی حاضر به مذاکره با رهبران جنبش جلیقه زردها شده باشد اما با توجه به اینکه در چند روز گذشته هم تحرکاتی همزمان از سوی دانش‌آموزان دبیرستانی در اعتراض به سیاست‌های آموزشی شکل گرفت که با سرکوب شدید پلیس روبه‌رو شده و تصاویر منتشر شده چهره دموکراسی فرانسوی را مخدوش‌تر از گذشته کرد، این عقب‌نشینی حتی دیر هنگام بود. در چنین شرایطی بعد از چهار هفته زد و خورد، نخست‌وزیر فرانسه روز یک‌شنبه سعی کرد چهره‌ای نرم‌تر از فرانسه ارائه کند و بگوید: زمان گفت‌وگو فرا رسیده است تا دوباره وحدت ملی را با کمک یکدیگر بازگردانیم و گفت‌وگوها با معترضان صلح‌جو باید ادامه یابد. هیچ مالیاتی آنقدر اهمیت ندارد که اتحاد ملی ما را تهدید کند. همچنین به گفته فیلیپ قرار است ماکرون امروز دوشنبه صحبت کند و پیشنهادات و تدابیری را برای کل ملت فرانسه خواهد داشت تا وحدت آنها را دوباره بازیابد.

■ لودریان: ترامپ دخالت نکند

«ژان ایو لودریان» وزیر خارجه فرانسه روز یک‌شنبه به اظهارات «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا در زمینه اعتراضات «جلیقه زردها» واکنش نشان داد و گفت که رئیس‌جمهور امریکا نباید در امور داخلی فرانسه مداخله کند. رئیس‌جمهور امریکا روز شنبه درباره اعتراض‌های «جلیقه زردها» اظهارنظر کرد و این موضوع را به توافق بین‌المللی پاریس درباره مقابله با تغییرات اقلیمی مرتبط دانست. وی با انتشار پیامی در توئیتر نوشت: «توافق [آب و هوایی] پاریس آنقدرها هم برای پاریس خوب کار نکرده است. در سراسر فرانسه اعتراض و شورش است. مردم فرانسه نمی‌خواهند مقادیر هنگفت پول را اغلب به کشورهای جهان سوم بدهند تا شاید آنها از محیط زیست حفاظت کنند. آنها [معترضان فرانسوی] شعار می‌دهند «ما ترامپ را می‌خواهیم» «من عاشق فرانسه هستم.» این دومین بار بود که ترامپ در طول یک هفته گذشته درباره اعتراض‌ها در فرانسه موضع‌گیری کرد.

نگاه

سید رحیم لاری

دورنمای سیاسی جنگ تجاری امریکا و چین

سابرینا منگ وانژو، مدیر مالی شرکت بزرگ تلفن هوآوی و فرزند بنیانگذار این شرکت، روز شنبه اول دسامبر در مسیر خود از هنگ کنگ به مکزیک توقفی در ونکوور کانادا داشت اما در همان جا مقامات کانادایی او را دستگیر کردند چون امریکایی‌ها از کانادا درخواست دستگیری او را کرده بودند. این ماجرا چند روزی مسکوت گذاشته شد تا اینکه دادگاه او روز جمعه گذشته موضوع را علنی کرد و معلوم شد که او به دلیل نقض تحریم‌های امریکایی علیه ایران دستگیر شده است. جان گیب گیرسلی، دادستان کانادایی، مدعی شده که خانم وانژو شخصاً به امریکا اطلاع داده بود که هوآوی شرکت تابعه اسکای کام را فروخته اما این شرکت صوری بوده و تنها به عنوان پوششی برای نقض تحریم‌های ایران مورد استفاده قرار گرفته است. حالا خانم منگ منتظر حکم دادگاه در روز دوشنبه برای قرار وثیقه است اما اگر این دادگاه در نهایت حکم به محکومیت او بدهد، کانادا او را طبق قرارداد استرداد مجرمین به امریکا خواهد داد و شاید آنجا تا سه دهه در زندان به سر ببرد.

بیانیه وزارت خارجه چین در روز هشتم دسامبر به روشنی دلالت بر خشم این کشور از اقدام کانادا داشت که بازداشت خانم منگ را با الفاظی مثل «بسیار کثیف»، «نادیده گرفتن قانون»، «غیرمنطقی» و «نقض حقوق او» توصیف کرده و لی یوچنگ، معاون وزیر خارجه چین، کانادا را تهدید کرده که «فوراً منگ را آزاد کند و گرنه کانادا بایستی مسئولیت کامل تبعات جدی ایجاد شده را بپذیرد.» شاید به نظر برسد که چینی‌ها این موضوع را از منظر دفاع از حقوق منگ دنبال می‌کنند اما تهدید یوچنگ به خوبی نشان می‌دهد که آنها مسئله را فراتر از یک پرونده حقوقی ساده و بر مبنای حمله تازه‌ای از امریکا علیه چین ارزیابی می‌کنند. این ارزیابی با همزمان بودن دستگیری منگ در کانادا با دیدار شی جین پینگ و دونالد ترامپ، رؤسای جمهور چین و امریکا، قابل توجیه است. هرچند که گفته می‌شود در این دیدار توافقی برای ایجاد آتش‌بس در جنگ تجاری بین دو کشور به دست آمده اما باید گفت که بازداشت منگ اولین کارشکنی دولت امریکا در این توافق است. هرچند که جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا، گفته که هیچ انگیزه سیاسی در بازداشت منگ وانژو وجود ندارد و از طرف دیگر، ادعا شده که ترامپ خبری از دستگیری منگ وانژو نداشته اما باید گفت که هیچ کدام از این عذر و بهانه‌ها برای چینی‌ها قابل قبول نیست و به قول جان مک لاکلین، قائم‌مقام پیشین سازمان سیا، چین به این سادگی چنین حرفی را قبول نمی‌کند و بازداشت منگ را اقدامی عامدانه و از پیش طراحی شده برای افزایش فشار بر خود ارزیابی می‌کند.

تجربه مشابه در مورد ZTE، بزرگ‌ترین رقیب چینی هوآوی، نشان می‌دهد که امریکا به بهانه نقض تحریم‌ها به دنبال فشار بر غول‌های تکنولوژی چین و اعمال کنترل بر آنها است. ZTE در آن پرونده به مصالحه‌ای با امریکا بر سر اتهام نقض تحریم ایران و ارسال تجهیزات مخابراتی به کره‌شمالی رسید آن هم با پرداخت بیش از یک میلیارد دلار جریمه و قبول تغییر هیئت مدیره و مدیران اجرایی خود. حالا امریکا می‌خواهد همین برنامه را در مورد هوآوی اجرا کند و این به معنای جنگ تجاری با چین اما در زمینه‌ای متفاوت با افزایش تعرفه بر کالاهاست که با دستکاری در مدیریت شرکت‌های بزرگ چینی انجام می‌شود. به همین جهت هم انتظار می‌رود چین چاره‌ای جز عمل مقابله به مثل نداشته باشد تا از دست‌اندازی امریکایی‌ها به چینش مدیریت شرکت‌های خود جلوگیری کند. به نظر می‌رسد که برخی از شرکت‌های امریکایی از همین حالا دست به اقدامات احتیاطی زده‌اند و برای مثال، لاکلین از یادداشت داخلی یک شرکت تراشه‌سازی امریکایی می‌گوید که به کارمندان خود هشدار داده تا «در حال حاضر به چین سفر نکنند.» در واقع، چین سابقه دست زدن به چنین اقداماتی دارد چنان که در ماه اکتبر مانع خروج مدیر یوبی‌اس از چین شد و مقامات این بانک بزرگ سوئیسی هم از پیگیری موضوع خودداری کردند. آماندا دبوسک، رئیس بخش تجارت بین‌الملل در شرکت حقوقی دچرت‌ال‌ال‌پی، مطمئن از تلافی چین است و می‌گوید: «بگذارید ببینیم چه کسی مجوز برای کار نخواهد گرفت یا اینکه کدام مدیر امریکایی بازداشت می‌شود.» در این صورت، باید دید که صبر چینی‌ها چگونه لبریز شده و چه مقام ارشد تجاری یا شرکت امریکایی قربانی بعدی جنگ تجاری بین دو غول بزرگ اقتصادی خواهد شد.

اخبار کوتاه

■ تقلای خانم نخست‌وزیر برای بهتر کردن توافق برگزیت

ترزا می قصد دارد رأی‌گیری روز سه‌شنبه پارلمان درباره طرح برگزیتش را به تعویق انداخته و به بروکسل برود و خواستار بهتر کردن شرایط این توافق شود. روزنامه ساندی تایمز انگلیسی به نقل از «وزرا و دستیاران» نوشت که آنها انتظار دارند ترزا می، نخست‌وزیر این کشور اعلام کند که می‌خواهد این رای‌گیری به تعویق بیفتد. یکی از انگیزه‌های وی از این اقدام این است که او ظاهرا شکست توافق برگزیتش در این رای‌گیری را قطعی دانسته و وزرای دولتش نیز اظهار نگرانی کرده‌اند که این شکست ممکن است آنقدر سنگین باشد که باعث سقوط دولت وی شود. به نوشته ساندی تایمز، ترزا می طی چند روز آتی به بروکسل رفته و برای آخرین بار از اتحادیه اروپا خواهد خواست تا شرایط مربوط به توافق خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا را بهبود بخشد. قانونگذاران انگلیسی در هفته‌های گذشته بارها هشدار داده‌اند که تنها در صورت بهتر شدن شرایط این توافق از آن حمایت خواهند کرد.

■ تفاوت هدر ناوئرت با سایر سفرای کارآزموده سازمان ملل

هدر ناوئرت، سخنگوی وزارت خارجه امریکا از سوی دولت این کشور به عنوان سفیر جدید در سازمان ملل انتخاب شده و قرار است به زودی جای نیکی هیلی را بگیرد. اما او سابقه چندانی در سیاست خارجی و نحوه عملکرد در عرصه بین‌المللی ندارد. روزنامه واشنگتن پست نوشت: با وجود آنکه هدر ناوئرت برای دو سال در سمت سخنگوی وزارت خارجه امریکا فعالیت داشته، اما برای به دست گرفتن یکی از مهم‌ترین پست‌های دیپلماسی امریکایی که همان سفیر این کشور در سازمان ملل است، آمادگی لازم را ندارد و یک انتخاب ناجور و عجیب به نظر می‌رسد. برخلاف تمامی سفرای سابق امریکا در سازمان ملل، ناوئرت هیچ پیشینه چشمگیری در امور خارجی یا دولتی ندارد؛ به جایش، او به عنوان خبرنگار و گوینده از ۱۹۹۶ و بیشتر برای شبکه خبری فاکس‌نیوز کار کرده و بیشتر به خاطر برنامه «فاکس و دوستان» که مورد علاقه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری امریکاست، شهرت دارد. دنیل بنجامین، هماهنگ‌کننده مقابله با تروریسم وزارت خارجه امریکا در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما در مطلبی توئیتری درباره انتخاب ناوئرت می‌نویسد: تا به حال کسی چون هدر ناوئرت را که هیچ سابقه‌ای در امور سیاسی و خارجی ندارد، در چنین سمتی نداشته‌ایم.

■ پاکستان و چین رزمایش مشترک نظامی برگزار می‌کنند

نیروهای ارتش چین برای شرکت در رزمایش مشترک با نظامیان پاکستانی موسوم به «جنگجو ششم ۲۰۱۸» وارد این کشور شدند.

به گزارش فارس، نیروهای ارتش چین برای شرکت در رزمایش مشترک با نظامیان پاکستانی موسوم به «جنگجو ششم ۲۰۱۸» وارد این کشور شدند. هدف از این رزمایش نحوه مبارزه با تروریسم است که تا سه هفته آینده در پاکستان ادامه خواهد داشت. چندی پیش رزمایش هوایی مشترک پاکستان و چین موسوم به «شاهین ۷» با هدف ارتقای توان نظامی و صلح و ثبات منطقه آغاز شد. در این رزمایش هوایی، جنگنده‌ها و بمب‌افکن‌ها و سیستم‌های واکنش سریع و هواپیماهای آواکس نیروی هوایی ارتش چین توان دفاعی خود را به نمایش گذاشتند.